

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- 1.....הלכתא למשיחא
- א. עשרה לחמין עשרון לחלה ועשרה למצה ובמצה שלש מינין חלות ריקין ורבוכה נמצאו שלשה עשרונים ושליש לכל מין ומין ושלוש חלות לעשרון..2
- 2.....הלכה למעשה
- ב. אין מוסיפין על המדות יותר משתות ולא על המטבע יותר משתות ..2
- א. והמשתכר לא ישתכר יותר משתות.....3
- ב. כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר.....4
- ג. קרא אשכח ודרש השקל עשרים גרה עשרים שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה שקל המנה יהיה לכם ... שתותא מלבר.....5
- להלן טבלת אונאה במקח ובמעות באהוזים.....7
- 8.....הלכתא למשיחא
- ד. מכולם היה נוטל אחד מעשרה תרומה ... אחד שלא יטול פרום מכל קרבן ... שלא יטול מקרבן על חבירו ... והשאר נאכל לבעלים.....8
- ה. והקריב ממנו מן המחובר.....9
- ו. שלא יטול פרום.....9
- ז. שלא ינתח בשר קודם שיטול אימורין.....10
- ח. בעי רבא תרומת לחמי תודה חייבין עליהן מיתה וחומש או אין חייבין עליהן מיתה וחומש ... מדמעת או אינה מדמעת תיקו.....10

דף עז.

הלכתא למשיחא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

א. עשרה לחמץ עשרון לחלה ועשרה למצה ובמצה שלש מינין חלות ריקיזן ורבוכה נמצאו שלשה עשרונים ושליש לכל מין ומין ושליש חלות לעשרון

כבר התבאר לעיל דף נ. ודרף עו: יצד הוא הלחם¹ הלחם שמביא עם התורה²,
לוקח עשרים עשרון סולת ועושה מהם עשרה עשרונים חמץ ועשרה מצה³,
העשרה של חמץ עושה אותם עשר חלות.

וכיצד מחמץ, מביא שאור כדי חמוצן ונותנו לתוך המדה וממלא את המדה
אף על פי שסופה שעומדת לכך שעכ"פ תהיה חסירה או יתירה⁴ לאחר
האפיה מפני השאור שפעמים יהיה עבה וקשה ופעמים רכה, אין משגיחין
אלא על מדתה עתה, והרי הוא מודד עשרון עשרון שלמים.

והעשרה עשרונים של מצה עושה מהן שלשים חלות שוות, עשר חלות מכל
מין, עשר חלות מאפה תנור, ועשר חלות ריקיזים, ועשר חלות מורבכת.

הלכה למעשה

ב. אין מוסיפין על המדות יותר משתות ולא על המטבע יותר משתות

כבר התבאר במסכת ב"ב דף צ. שבני המדינה⁵ שבאו להוסיף על המדות
והמשקלות ולבטל את הראשונות, הרשות בידם להוסיף עד שתות, ויבואר
עוד להלן.

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה יז יח, ובעין משפט כאן בטעות צוין הלכה ח

² רמב"ם שם פרק ט הלכה יז יח

³ והעשרה עשרונים של מצה עושה מהן שלשים חלות שוות, עשר חלות מכל מין, עשר חלות מאפה תנור,
ועשר חלות ריקיזים, ועשר חלות מורבכת

⁴ הר המוריה ובוה מיושב תמיהת הלח"מ

⁵ שמי"ע ונו"כ שם טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

א. והמשתכר לא ישתכר יותר משתות

כבר התבאר במסכת ב"מ דף מ: וב"ב דף פט: ודרף צ. שהייבים ב"ד⁶ להעמיד ממונים על השערים שלא ירויח כל אחד מה שירצה, ושיערו חז"ל שאין לו לאדם להרויח בדברים שיש בהם חיי נפש כגון יינות שמנים⁷ וסלתות אלא ששית. וכן בכל דבר שהוא עיקר אוכל נפש.

ובדברים שאין בהם⁸ אוכל נפש כלל כגון הקושט והלבונה יכול להשתכר כל מה שירצה אפילו כפלי כפלים מהקרן ובדבר שיש בו ממכשירי אוכל נפש כגון כמון ותבלין והדומה להן מותר להרויח בהן עד הכפל ולא יותר.

במה דברים אמורים במוכר סחורתו ביחד בלא טורח, אבל חנווני המוכר סחורתו מעט מעט שמין לו טרחו וכל יציאותיו וכל זה נחשב לקרן, ומותר עליהם ירויח שתות מהכל⁹. במה דברים אמורים בשלא הוקר השער, אבל הוקר השער ימכור כפי היוקר.

אולם זהו רק במקום בו יש בית דין שיכול לקבוע את טווח המחירים, אך אם כל אחד מוכר כראות עיניו אין מחוייב למכור בזול¹⁰.

במה דברים אמורים בשלא הוקר השער, אבל הוקר השער ימכור כפי היוקר.

ואם שאר מוכרים אינן שמין על לב ועוברים על מה שאמרו חז"ל שלא ישתכרו יותר משתות, וכל שכן במקום בו שאר המוכרים אינם יהודים¹¹, אף זה הירא את דבר ה' אין צריך לזוהר בזה¹².

⁶ שו"ע ונו"כ רלא כ

⁷ מקום שהשמן מצוי אינו כלל חיי נפש אודות להשתכר בו יותר משתות ואולי רק בשמן כ"ה כי עומד גם כן להדלקה והדלקה מכשירי אכילה ולא אוכל ממש ועל ידי זה לא פלוג והקילו בו, מה שאין כן דבש גם שהוא להרווחה ואינו מסייע ממש לעיקר החיות מכל מקום הרי כל שהוא מאכל או משקה בכלל אוכל נפש כמפורש בפוסקים ז"ל. ומשמע קצת שמחוסרי מלאכה אוכל נפש קיל גם שמסברא י"ל דכיון שעומד לכך הו"ל כאוכל. אך הלשון יינות שמנים סלתות משמע קצת דוקא סלת ולא תבואה. אך לאצור מפורש דתבואה [גם כן] חמיר ומשמע גם מחוסר ג' מלאכות וצלע"כ היטב. כסף הקדשים שם

⁸ סמ"ע שם לו

⁹ סמ"ע לו

¹⁰ פירוש, כיון דאין שם ב"ד למחות, ושאר מוכרים אינן שמין על לב ועוברים על מה שאמרו חז"ל שלא ישתכרו יותר משתות, אף זה הירא את דבר ה' אין צריך לזוהר בזה. והטור [סעיף כ"ז] מסיים בטעמו וכתב ז"ל, דכי שלמי פירי דידיה מזבני אחריני ביוקר ואפסידוהו לו לחודיה בידים לא מפסדינג, עכ"ל. ואין צריכין לפרש דמיירי דשאר המוכרים הן גוים, סמ"ע לה

¹¹ סמ"ע שם לה

¹² שהרי לאחר שיקנו ממנו ותגמר סחורתו ילכו לקנות מהיקרים ולהפסיד לזה לחודיה בידים לא מפסדינג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ג. כל דבר שנמדה ושכמשקל ושכמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר

כבר התבאר במסכת ב"מ דף נו: וב"ב שם שלא נתנו חז"ל¹³ שיעור לאונאה שתות אלא כשנתאנה בשווי המקח, אבל בטעות במדה או במנין או במשקל, אפילו בכל שהו, צריכים להשלים הטעות¹⁴, אפילו בקרקע¹⁵, ואפילו לאחר זמן מרובה¹⁶, ואף בנושא ונותן באמונה ונמצא חסר הדין כן¹⁷, ואף אם קיבלו בקנין זה מזה שלא נשאר אצל חבירו כלום, קנין בטעות הוא. אם אין יכולים להשלים הטעות, דעת רוב הפוסקים¹⁸ שהמקח בטל.

¹³ שו"ע ונו"כ רלב א

¹⁴ ואין כאן דין מחילה, וכתב הסמ"ע דדוקא בשווי המקח נתנו חז"ל שיעור שתות משום שאינם יכולים לצמצם שווי המקח, משא"כ במדה ומשקל ומנין שאפשר לצמצם (ועי' כסף הקדשים סימן עה סעיף ב במי ששלח סחורה לחבירו והלה טוען שחסר מן הסחורה, ועי' פרק יב הערה פ), ודעת הרשב"ם דמ"ש לעולם חוזר היינו ביטול מקח, ורצה לחלק בין קרקע למטלטלין, אבל אין כן דעת רוב הראשונים, עי' בב"י ובאחרונים, ובשו"ת רב פעלים ח"ג חו"מ סימן יג דן בשנים שקיבלו סחורה מסוכן אחד וכשפתחו חבילותיהם מצאו שאצל אחד חסר מהסחורה ובאותה מדה יש אצל השני יתרון, אם ובאיזה אופן צריך להודיע לסוכן או לחבירו, עיין שם שהעלה בזה כמה צדדים.

¹⁵ סמ"ע שם ב

¹⁶ וכתב הסמ"ע דלא דמי לאונאה שנתנו חז"ל שיעור בכדי שיראה, דשאני הכא דטעותו ידוע ודומה להחזרת גזילה שאין לה זמן, ע"כ. והב"ח כתב שאם נודע לו הטעות ושתק ונשתמש בו וכיוצא בזה דגלי דעתיה דלא קפיד הוה מחילה ושוב אינו יכול לחזור. ומשמע דלאו דוקא נשתמש אלא בשתיקה שיש בה גלוי דעת דלא קפיד הוי מחילה, וצ"ע.

¹⁷ באה"ט סימן רכז ס"ק לו בשם בני חיי

¹⁸ עי' ב"י ריש סימן רלב שהביא דיעות הראשונים בזה, ונראה כן דעת הרמב"ם והרמב"ן והר"ן והרא"ש. ודעת הרשב"א שלעולם המקח קיים ואפילו אינו יכול להשלים מחזיר האונאה, עיין שם, ועי' ביאור הגר"א ובהידושי רעק"א. ובסמ"ע סק"ב כתב בדעת רוב הפוסקים, שאם מכר לו קרקע במדה וחסרה חצי אמה, אם אין למוכר להשלים מקרקע שבצדה, המקח בטל ולא דמי לאומר כור עפר מדה בחבל אני מוכר לך דמנכה לפי מה שנחסר, דשאני התם שאמר לו מדה בחבל, והו"ל כאומר בפירוש שמוכר לפי המדה. ועי' מחנ"א דיני אונאה סימן כג. ובאבן האזל פרק יב ופרק טו מה' מכירה מפרש בדעת הרמב"ן שאע"פ שאינו יכול להשלים יכול להחזיר חלק מהמעות, ואף בסאה זו הדין כן, ורק כשקנה דבר מסוים כגון בהמה או כלי בסלע זו, ששני הדברים אינם ניתנים להשלמה, בזה המקח בטל, עיין שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

וכבר התבאר בקידושין דף מב: שהמוכר לחבירו¹⁹ קרקע במדה²⁰, ונמצא חסר מהמדה אפילו כל שהו, ואין לו להשלים בקרקע לצדו, יש אומרים²¹ שהוא מקח טעות, ויש אומרים²² שהמקח קיים ומחזיר הטעות הטעות, המקח קיים. והעיקר כדעה ראשונה.

לפיכך גם יתומים שחלקו במידה קרקע, או במידה משקל ומנין, מטלטלים, ונמצא חסר בטלה החלוקה.

ג. קרא אשכח ודרש השקל עשרים גרה עשרים שקלים חמשה ועשרים שקלים עשרה וחמשה שקל המנה יהיה לכם ... שתותא מלבר

עוד התבאר בב"ב שם שבני המדינה²³ שבאו להוסיף על המדות והמשקלות ולבטל את הראשונות, הרשות בידם להוסיף עד שתות, שאם היה הקב משל חמשה הרשות בידם לעשותה משל ששה, אבל יותר משתות אין רשאים להוסיף כדי שלא יבואו לרמות בה, שמא יבואו תגרים ממקומות אחרות ולא ידעו שהוסיפו על המדות והמשקולות, וימכרו בה כשער המדה הראשונה ויהיה כאן ביטול מקח, אבל משתות בשוה מותרין להוסיף אף על גב שיש כאן כדי אונאה לתגר²⁴, אשכחו קרא ביחזקאל (מה פסוק יב) השקל

¹⁹ שו"ע ונו"כ הו"מ רלב א

²⁰ עיין פתחי חושן חלק ח פרק יד הערה קמא בהרחבה שיטות הראשונים בזה

²¹ שבמכר לו קרקע ואמר לו שהיא ארוכה כ' אמות, וחסירה חצי אמה ואין לו להשלים מקרקע שבצדה, המקח בטל לגמרי, ופירש"י כאן שאין זה כשאר אונאות שבפחות משתות מחיל איניש, דהתם אין כל אדם יכול לצמצם הדמים, אבל טועה במדה טעות הוא ואדעתא דהכי לא עביד, וכן פירש"י בב"ב דף נו ע"ב, וברשב"ם (ב"ב דף צ ע"א) כתב ג"כ דהוי מקח טעות. מובא בסמ"ע א ב

²² דעת הרשב"א והר"י מיוגש דאף בא"א להשלים קנה ומחזיר הטעות דיש קנין להצאיין וכן מוכר שדה ונמצאת חציו גזולה ועיין הרשב"א הביאו ב"י סי' ר' העתקתיו בגליון שם סי' בהגה ועיין לעיל סי' קפ"ב ס"ח ועיין במ"ל סוף הל' זכ"י ובמחנה אפרים הל' זכ"י ע"י א. ח"י רע"א משם על סמ"ע ב

²³ שט"ע ונו"כ שם טו

²⁴ וטעמא משום דהאי מילתא, מילתא דאקראי הוא, דלא שכיח שלא ישמע התגר הוספת המדה בעיר שהוא מתגר בה, וגם אם לא ישמע אין כאן הפסד לתגר בקרן שלו אלא בשתות שהיה לו להרויח, שכן דרך התגר להרויח שתות, שעד שתות משתכרין בדברים של אוכל נפש כמו שכתבו המור [סעיף כ"ו וכ"ח] והמחבר בסמוך סעיף כ', ולא יותר. לפיכך לא השו חכמים לפסידת הרויח של התגר בדבר שהוא אקראי בעלמא, אבל יותר משתות דאית ליה פסידא לתגר בקרן שלו, השו אפילו בכה"ג ואסרו להוסיף יותר, ואף על גב דזבין

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

עֲשָׂרִים גְּרָה עֲשָׂרִים שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֲשָׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וְחֲמִשָּׁה שְׁקָל הַמָּנָה יִהְיֶה לָּכֶם שֶׁהִתִּירוּ וְלֹא הַקְפִּיד עַל שְׁתוּת²⁵.

וכבר התבאר במסכת ב"מ דף מט: שאף לענין איסור אונאה שאסור²⁶ להונות לחבירו כלומר לעשות רמאות בעסקי מקח וממכר בין במקחו כלומר לקנות ממנו בפחות שוויו, בין בממכרו למכור לו ביותר משוויו, ואיזה מהם שאינה את חבירו בין לוקח בין מוכר עובר בלאו.

והמאנה את חבירו במקח²⁷, בין שנתאנה מוכר ובין שנתאנה לוקח, שיערו חז"ל שאם האונאה היא פחות משתות הרי זה מחילה²⁸ ואינו חייב להחזיר, היתה האונאה שתות בצמצום, חייב להחזיר כל האונאה²⁹, אבל אינם יכולים³⁰ לבטל³¹ המקח³², באונאה יותר משתות המקח בטל.

וזבין תגרי איקרי [ב"ב צ' ע"ב], מ"מ כיון דרוב פעמים תוודע למוכר שהוסיפו המדות, ואף אם לפעמים לא נודע להן, כיון דעכ"פ לא היה לו הפסד קרן לא חשו חז"ל. והא דלא קאמר ג"כ הדין דאם ירצו לפחות שיעור המדות, אפשר משום דבפחת אין בו הפסד למוכר, והלוקחין הן על רוב בני העיר, והן הן הפוחתין ויודעין בזה ולית בהו פסידא, משו"ה פוחתין כמו שירצו. סמ"ע שם כח

²⁵ דעד שתות מצינו שהוסיפו, שהסלע דאורייתא היה מתחילה עשרים גרה ולבסוף עשוהו כ"ד דהיינו שתות מלבר. סמ"ע שם

²⁶ שו"ע חו"מ רכו א

²⁷ שו"ע ונו"כ שם ג וכתב הסמ"ע שאפילו המתאנה מוחזק במעות וטוען שלא מחל אין שומעין לו

²⁸ בערוה"ש סעיף ב כתב להדש שלא אמרו בפחות משתות הוי מחילה אלא בסחורות שאין להם קביעת מקח בצמצום, אבל דבר שכל בעלי חנויות מוכרים בשוה, כמו לחם וקמח ומלח וכיוצא בזה, אף בפחות משתות לא הוי מחילה, וכעין זה כתב בסעיף ז, ובזמננו מצוי הדבר בדברים שיש פיקוח על מחירם, ומדבריו משמע שלא דוקא אלה, אלא כל שיוודע המתאנה אינו בכלל מחילה, וצ"ע בחידושי זה. פתחי חושן חלק ה פרק יא הערה ב

²⁹ ולא אמרינן שיחזיר רק הפרוטה המשלימה לשתות, והשאר יהא בדין מחילה, שו"ע וסמ"ע שם. ודין החזרת אונאה נראה מדברי הלבוש והב"ח שהוא בכלל גזילה, וכ"כ בפנ"י בפי' הזהב, ובנה"מ סימן רכו ס"ק יט קרי ליה ניתק לעשה דהשבה, ונראה דפשיטא ליה שהוא בכלל והשיב את הגזילה, והאדר"ת (בקונטרס את דבר המשפט, נדפס בסוף טור חו"מ הוצאת אל המקורות) נראה דלא פסיקא ליה שחיוב השבת אונאה הוא מדין גזל

³⁰ ומבואר בפוסקים שאין המוכר יכול לומר לא נתרציתי למכור בפחות, ויהא המקח בטל, עיי' חידושי הגר"ח פט"ו מה' מכירה ה"א.

³¹ אם לא משך הלוקח את החפץ אלא בקנין מעות ורוצה המתאנה לחזור, כתב הב"ח בסימן רכו שא"צ לקבל מי שפרע, אבל אם המאנה רוצה לחזור מקבל מי שפרע, והש"ך בסימן רד סק"ב סובר דכיון שנקנה המקח מדינא, הרי הוא לענין מי שפרע כמשיכה וכל החזור מקבל מי שפרע.

³² שו"ע ונו"כ שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

שיעור שתות³³ הוא בין כשהאונאה בשתות שווי המקח, כגון שמכר שוה שש בחמש, שיש כאן אונאה למוכר, או שמכר שוה שש בשבע שיש בו אונאה ללוקח, ובין כשהאונאה בשתות המעות שנתן, כגון שמכר שוה חמש בשש, בצד אונאה ללוקח, או שמכר שוה שבע בשש שיש בו אונאה למוכר, בכל אלה נקנה המקח וחייב המאנה להחזיר האונאה.

היתה האונאה³⁴ פחות משתות כל שהו במקח וגם במעות, כגון שמכר שוה שש בשבע פחות פרוטה, או שוה שבע בשש ופרוטה, לכו"ע ה"ז בדין מחילה.

היתה האונאה³⁵ יותר משתות כל שהו במקח וגם במעות, כגון שמכר שוה חמש בשש ופרוטה, או שוה שש בחמש פחות פרוטה, הרי זה בדין בטול מקח לכו"ע.

להלן טבלת אונאה במקח ובמעות באחוזים

36	שווי המוצר	סכום המכירה	הפרש באחוזים ביחס למחיר מוצר	לגבי מקח	הפרש באחוזים ביחס לסכום ששולם	לגבי מעות	המתאנה	ההלכה
א	50	60	20	יתר משתות	16.66	שתות	לוקח	לכו"ע אונאה
ב	60	70	16.66	שתות	14.29	פחות משתות	לוקח	לכו"ע אונאה
ג	70	60	14.29	פחות משתות	16.66	שתות	מוכר	לכו"ע אונאה
ד	60	50	16.66	שתות	20.00	יתר משתות	מוכר	לכו"ע אונאה
ה	60	69	15.00	פחות משתות	13.00	פחות משתות	לוקח	לכו"ע מחילה
ו	70	61	12.86	פחות משתות	14.75	פחות משתות	מוכר	לכו"ע מחילה

³³ שו"ע ונו"כ שם ב

³⁴ שו"ע ונו"כ שם ג

³⁵ שו"ע ונו"כ שם ד

³⁶ פתחי חושן חלק ה פרק יא הערה יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

לכו"ע בטול מקח	לוקח	יותר משתות	18.00	יותר משתות	22.00	61	50	ז.
לכו"ע בטול מקח	מוכר	יותר משתות	22.45	יותר משתות	18.33	49	60	ח.
להמ"מ אונאה	להרמב"ם בטול מקח	לוקח	15.25	יותר משתות	18.00	71	60	ט.
להמ"מ אונאה	להרמב"ם מחילה	מוכר	17.65	יותר משתות	15.00	51	60	י.

דף עז:

הלכתא למשיחא

ד. מכולם היה נוטל אחד מעשרה תרומה ... אחד שלא יטול פרום מכל קרבן ... שלא יטול מקרבן על חבירו ... והשאר נאכל לבעלים

כבר התבאר במסכת נדרים דף יב: ולעיל דף עו. שמחלות התודה שמביא השם עשרה עשרונים מצה, עושה מהם שלושים חלות מכל מיין³⁷, עשר חלות מאפה תנור, ועשר חלות ריקים, ועשר חלות מורבכת. ועשרה עשרונים חמין ועושה מהם עשר חלות. והכהן לוקח מן הכל ארבע חלות, אחת מכל מיין ומיין, שנאמר אֶחָד מִכָּל קֶרְבָּן.

ולחמי תודה³⁸ שאפה אותן ארבע חלות יצא, לא נאמר ארבעים אלא למצוה, והוא שעשה מכל העשרים עשרונים ד' חלות³⁹ ושיפריש החלה שלהן אחת

³⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה יח

³⁸ רמב"ם שם הלכה כב

³⁹ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן פ סעיף כז, וכפי הרא"ש והר"ן בסוגיין דאי לא"ה אלא שעשה רק ארבע עשרונות ודאי לא יצא דאל"כ אין זה לחמי תודה כשלא הביא השיעור סלת שצותה תורה דהמדה ודאי מעכבת, והכי משמע במנחות עו: ע"ש. ועיין זבח תודה לב: ד"ה דאפרשינהו שהביא מהרא"ש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

מכל קרבן כשהן בצק, שאין מפרישין פרוסה, שנאמר אֶחָד מִכָּל קֶרְבָּן שֶׁלֹּא יטול פרום.

ויטול הכהן אחד מכל מין ולא יטול ממין אחד שנים על השבון מין אחר שלא יטול⁴⁰.

הלחם שמניף⁴¹ בתורה נאכל לכהנים, ושאר הלחם עם שאר הבשר נאכל לבעלים, והלחם שמניף עם החזה והשוק הם הנקראין מורם מתודה.

ה. והקריב ממנו מן המחומר

וי"א 42 שכל המ' חלות צריכים שיהיו בכלי אחד בשעה שמפריש את ארבע חלות, וי"א 43 שמספיק אם מונחים זה בצד זה.

ו. שלא יטול פרום

כבר התבאר לעיל דף ה. ויב: ודף מו. שתודה⁴⁴ שנפרסה חלה מחלותיה כולן פסולו. נפרס לחמה או נטמא, או יצא עד שלא נשחטה התודה, מביא לחם אחר ושוחט.

ואם אחר שנשחט נפרס או נטמא או יצא, הדם יזרק והבשר יאכל, והלחם כולו פסול וידי נדרו לא יצא.

נזרק הדם ואחר כך נפרס מקצת הלחם, או נטמא, או יצא, תורם מן השלם על הפרוס, ומן הטהור על הטמא, וממה שבפנים על שבחוץ.

ור"ן נדרים שאירי שבשעת לישה עשה עשר חלות והפריש אחת כדין ואחר כך לקח תשע הנותרים מכל אחת ועשה מהן חלה אחת.

⁴⁰ תורת הקדשים לג: אות ג ועיי"ש בזבח תודה שתמה אמאי לא הזכירו הרמב"ם

⁴¹ שם הלכה יב

⁴² רש"י בכת"י בסוגיין

⁴³ תודה והקריב ממנו, והרמב"ם לא הזכיר דין זה כלל וכבר בזבח תודה שם הקשה זה.

⁴⁴ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יב הלכה יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ז. שלא ינתח בשר קודם שיטול אימורין

שלמי יחיד⁴⁵ שלשה מינין, שלמי הנגינה ושמהה⁴⁶, והשני תודה⁴⁷, והמין השלישי שלמים שמקריב הנזיר ביום מלאת נזרו⁴⁸.

וכיצד מעשה שלשתן, שוחט וזורק הדם, ומפשיט, ומוציא האימורין, ורק אח"כ מנתח את הבשר ומפריש החזה ושוק הימין ונותן האימורין עם החזה והשוק על ידי הבעלים ומניף ועושה מעשיהם כמו שהתבאר לעיל דף סא. ולא ינתח⁴⁹ בשר עד שיוציא אימורין.

ח. בעי רבא תרומת לחמי תודה חייבין עליהן מיתה וחומש או אין חייבין עליהן מיתה וחומש ... מדמעת או אינה מדמעת

תיקו

הלחם המורם⁵⁰ מן התודה ספק תרומה הוא, לפיכך אין חייבין עליו מיתה וחומש כתרומה⁵¹ ואינו מדמע כתרומה⁵². להצריכו להעלות באחד ומאה, אבל רוב בעינן לבטלו⁵³.

⁴⁵ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה ה – ו

⁴⁶ הוא הבא שלמים בלא לחם

⁴⁷ והם שלמים הבאים עם הלחם בנדר או נדבה וזהו הנקרא לחם תודה

⁴⁸ והם באים עם לחם וזהו הנקרא איל נזיר.

⁴⁹ או"ש שם

⁵⁰ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה יג

⁵¹ בעיא דלא איפשיטא ופסק בה לקולא לענין מיתה וחומש. ומן הדין לא היה לרבינו לכתוב פטורו ממיתה דהא מיתה בידי שמים הוא וקמי שמיא גליא ומיפשטא בעיא אלא שננרר אחר לשון הבעיא. כס"מ שם. ונראה דנפקא מיניה למלקות דק"ל דחייבי מיתה בידי שמים לוקין. ועיין במ"ש מרן פ"ד מהל' ביאת מקדש בדין ד' ודוק. ומתוך דברי התוס' פ' אלו נערות (דף ל"א) ד"ה זר נראה דצריכין להפריש מספק דכיון דכפרה היא חייב מספק אבל אינו נותן לכהן לפי שהכפרה תלויה בהפרשה. מל"מ שם ועם כל זה עדיין לא הטהרנו דגם דין מלקות אינו צריך דפשיטא ודאי דאין מלקין על הספק. מעשה רקח. ולא ידעתי הא אבעל בעיא גופיה איכא למידק כה"ג למאי איסתפיק לו זה ובעי עלה הא קמי שמיא גליא. ועיין במל"מ מש"כ בזה דנפק"מ לענין מלקות. הר המוריה שם.

⁵² יש לתמוה דכיון דספיקא הוא ה"ל למיפסק לחומרא. כס"מ שם. בפרק ט"ו מהל' מאכלות אסורות דדבר

תורה בטל ברוב והו"ל ספק דרבנן ולקולא. מרכה"מ שם

⁵³ ר"י קורקו"ם, הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

